

ACATISTUL SFÂNTULUI APOSTOL ȘI EVANGHELIST MATEI

(16 noiembrie)

După obișnuitul început se zic

Condacele și Icoasele

Condacul 1:

Pe ucenicul Domnului și luminătorul a toată lumea, pe Matei Apostolul, să-l lăudăm credincioșii, ca pe cel ce pe păgâni din închinarea idolilor la adevăratul Dumnezeu prin Evanghelie i-a întors. Pentru aceasta cu bucurie să-i cântăm: Bucură-te Sfinte Apostole și Evangheliste Matei !

Icosul 1:

Având sufletele întinate de gânduri și de cuvinte rele, cu dumnezeiescul dar pe care l-ai primit de la Hristos, curățește-le propovăduitorule al Domnului Matei, ca fiind curat să-ți aducă ție cântare vrednică așa:

Bucură-te, cel ce din vameș, apostol ai devenit;
Bucură-te, că de la vamă ai fost chemat la ucenicie;
Bucură-te, că de la Iisus ai auzit chemarea „Urmează-mi”;
Bucură-te, că îndată toate lăsându-le, pe Hristos ai urmat;
Bucură-te, că pe Hristos în casa ta l-ai primit;
Bucură-te, că de El ai fost luminat;
Bucură-te, că prin tine mulți păcătoși au fost miluiți;
Bucură-te, că împreună cu toți apostolii ai urmat Domnului;
Bucură-te, că de lume te-ai despărțit și pe Hristos în inima ta l-ai primit;
Bucură-te, că lumină neamurilor te-ai făcut;
Bucură-te, că Evanghelia ta pe mulți din întuneric i-a scos;
Bucură-te, că pe Hristos până la marginile lumii l-ai propovăduit;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evangheliste, Matei!

Condacul al 2 -lea

Cu cuvântul Evangheliei, Mateie prealăudate, din întunericul înșelăciunii ai scos popoarele precum te-ai făgăduit Domnului Iisus Hristos, Cel ce te-a învățat a vâna pe oameni la credința Lui. Pentru aceasta cântăm Lui Dumnezeu: Aliluia !

Icosul al 2 - lea

Cu limbă de foc te-ai arătat arzând înșelăciunea, Preaînțelepte Matei, pururea fericite, primind înfățișarea Mângâietorului, care în ființă a venit la tine. De aceea ai făcut să se teamă toată mintea celor ce ascultau al tău cuvânt, când slava celui Atotputernic ai propovăduit. Pentru acestea laudam darul luat și ție-ți cântam acestea:

Bucură-te, primitorule al Duhului Sfânt în limbi de foc;
Bucură-te, că prin multe țări ai mers din loc în loc;
Bucură-te, că pe păgânii parți, prin Evanghelie i-ai luminat;
Bucură-te, că pentru Evanghelie cu foc ai fost ars;
Bucură-te, că după mulți ani de propovăduire, sângele pentru Hristos ți-ai vărsat;
Bucură-te, trâmbița Duhului cea luminată;
Bucură-te, preafericite al Cuvântului slujitor;
Bucură-te, dumnezeiesc vistiernic al adevărurilor celor mai presus de înțelegere;
Bucură-te, fântâna a dumnezeieștilor predanii;
Bucură-te, râu care izvorăști apele cunoștinței de Dumnezeu;
Bucură-te, că în tot pământul a ieșit vestirea ta cea dumnezeiască;
Bucură-te, luminător al Bisericii, de Dumnezeu așezat;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evangheliste, Matei!

Condacul al 3-lea

Alergat-ai cu sete la chemarea Mântuitorului, Apostole Matei, și cu osârdie, de bunăvoie te-ai dat spre ascultarea învățăturii Lui, și tuturor le-ai propovăduit pe Dumnezeu adevărat; pentru aceasta cântăm: Aliluia!

Icosul al 3-lea

Lui Hristos Celui ce te-a chemat la ucenicia cerească ai urmat cu osârdie, de Dumnezeu primite, toată îndeletnicirea grijii pământești de îndată lepădând-o că luând cunoștință de Împărăția cea de sus, te-ai îndepărtat de cele de jos și de mărirea deșartă, evanghelist din vameș făcându-te. Pentru aceasta de la toți auzi unele ca acestea:

Bucură-te, prea cald rugător pentru toată lumea;

Bucură-te, sfinte Matei, al mântuirii păzitor;

Bucură-te, al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu lăudător;

Bucură-te, cel împreună cu îngerii și cu toți sfinții cântător;

Bucură-te, al nostru păzitor;

Bucură-te, al tainelor Lui Hristos păzitor;

Bucură-te, temelia prea întemeiată a propovăduirii Lui Hristos;

Bucură-te, al nostru rugător către Domnul Dumnezeu;

Bucură-te, că tu ai propovăduit credința cea dată de Domnul Iisus Hristos;

Bucură-te, luminătorul cereștii cunoștințe;

Bucură-te, învățătorul dreptei credințe;

Bucură-te, prin care Domnul Iisus Hristos se sălășluiește;

Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 4-lea

Cu trâmbița evanghelicelor tale cuvinte ai adus pe oameni la cunoștința de Dumnezeu, pururea pomenite Matei apostole și adunările înșelăciunii de pe pământ le-ai alungat și în unirea gândului pe credincioși i-ai îndreptat. Pentru aceasta cinstim sfântă pomenirea ta cântând Lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 4-lea

Prin cuvântul Evangheliei, capiștile idolești în biserici lui Dumnezeu le-ai prefăcut Preacinstite Apostole Matei și în ele ai sfințit pe fiii botezului pe care darul i-a înnoit prin apă și prin Duh. Pentru aceasta cântăm ție laudele acestea:

Bucură-te, că ai răstignit cele lumești și întru tine viețuiește Hristos;

Bucură-te, prin care întunericul păgânătății s-a risipit,

Bucură-te, prin care lumea s-a luminat;

Bucură-te, îndumnezeitule cu Dumnezeu unitule;
Bucură-te, că pe fiii oamenilor lui Dumnezeu i-ai adus;
Bucură-te, degrab ascultător al celor ce cu credință te cheamă;
Bucură-te, că ai fost întrarmat cu limba de foc a Duhului Sfânt;
Bucură-te, că Evanghelia Lui Hristos luminat ai scris;
Bucură-te, că din nesfârșita bogăție a Duhului te-ai împărtășit;
Bucură-te, că pe toți să se închine Sfintei Treimi îi înveți;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 5-lea

Din adâncul răutății celei mai de jos, la înălțimea cea prea înaltă a virtuții, ca un vultur ce zboară sus în chip minunat, ai alergat, Matei prea laudate; ca ai urmat urmelor Lui Hristos, Cel ce a acoperit cerurile cu bunătatea, și a umplut de cunoștința Sa tot pământul; următor Lui întru toate te-ai arătat, bine vestind pacea, viața și mântuirea, celor ce s-au plecat cu dreaptă credință dumnezeieștilor porunci. Întru care îndreptează-ne și pe noi cei ce împreună cu tine cântăm Lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 5-lea

Celui ce întâi a scris Evanghelia lui Hristos și a luminat toată făptura cea de sub cer, lui Matei preaînțeleptul și tăinuitorul cel prea ales al Domnului și vestitorul dumnezeieștilor învățături, toți credincioșii, dragoste să-i cântăm:

Bucură-te, prin care credința s-a răspândit;
Bucură-te, prin care rătăcirea a fost zădărnicită;
Bucură-te, păzitorul Evangheliei Lui Hristos;
Bucură-te, cel dintâi scriitor al dumnezeieștii Evanghelii;
Bucură-te, tăinuitorul cel prea ales al tainelor cerești;
Bucură-te, stea strălucitoare a Ortodoxiei;
Bucură-te, biruitor nebiruit al credințelor păgânești;

Bucură-te, împodobitorul Bisericii;
Bucură-te, al Lui Hristos dulce cugetător;
Bucură-te, luminat doctor al celor bolnavi;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 6-lea

Auzind glasul Cuvântului ce s-a întrupat, ai părăsit deplin tulburarea celor pământești și iconom al harului te-ai arătat, propovăduitor de Dumnezeu primit, fericite Apostol Matei. Pentru aceasta împreună cu toate cetele cele cerești Lui Dumnezeu cântăm cântarea: Aliluia!

Icosul al 6-lea

Lepădând câștigurile cele cu nelegiuire ale vameșului, și luând Crucea ai urmat Lui Hristos, celui ce te-a chemat, fericite Matei. Pentru aceasta ai primit bogăția cea neîmpuținată a harului, din care cu îndestulare reverși celor ce cu dragoste te laudă:

Bucură-te, al dumnezeieștii întrupări înalt tâlcuitor;
Bucură-te, carte de Dumnezeu închipuită, foarte folositoare minții,
Bucură-te, comoară Dumnezeiască a cereștilor comori;
Bucură-te, cel ce ești învățătură de trebuință celor ce învață;
Bucură-te, al adevărului stâlp întăritor;
Bucură-te, al Bisericii Lui Dumnezeu, stâlp neclintit;
Bucură-te, cel ce pe credincioși cu răbdare i-ai mântuit;
Bucură-te, Biserică a fiilor duhovnicești;
Bucură-te, al Cuvântului Celui Întrupat strălucit văzător;
Bucură-te, binevestitor al vieții celei veșnice;
Bucură-te, că celor ce erau sub Lege, harul le-ai propovăduit;
Bucură-te, trâmbița cea fără de tăcere a Duhului Sfânt;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 7-lea

Aurul părăsindu-l cu adevărat, și pe Hristos iubind Sfinte Apostole Matei, te-ai arătat luminator până la marginile lumii și

din vameș te-ai arătat apostol mărit, ucenic fiind și propovăduitor al credinței cântând Lui Dumnezeu: Aliluia !

Icosul al 7-lea

De Cuvântul Tău cel ipostatic, Dumnezeule, fiind învățat ucenicul cel văzător de Dumnezeu, a risipit înțelepciunea cea lumească cu dumnezeiasca înțelepciune a Evangheliei Tale pe toți învățându-ne laude să-ți aducem. Pentru aceasta cu bucurie îi cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, gură de Dumnezeu grăitoare;

Bucură-te, al tainelor lui Dumnezeu vestitorule;

Bucură-te, cel prin care Hristos mântuiește sufletele noastre;

Bucură-te, limbă de foc suflătoare care grăiești cele dumnezeiești;

Bucură-te, a Mângâietorului cinstit glas;

Bucură-te, doborârea înțelepciunii celor înțelepți;

Bucură-te, lepădarea priceperii celor pricepuți;

Bucură-te, privighetoarea cerului cea cu dulce glăsuire;

Bucură-te, cel prin care Duhul Sfânt ne luminează;

Bucură-te, că ai fost încredințat a întocmi în scris învățăturile Lui Hristos;

Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 8-lea

Cu darul cel dat ție de la Dumnezeu, Matei de Dumnezeu văzătorule, duhurile demonice cu cuvântul se izgonesc, bolile se vindecă, mulțimea patimilor sufletești se îndepărtează de la cei bolnavi; pentru aceasta cântăm Lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 8-lea

Lepădând jugul cel urât al vămii, Matei apostole, la jugul dreptății te-ai supus și te-ai arătat iscusit negustor, bogăție adunând înțelepciunea cea din înălțime și tuturor ai propovăduit Cuvântul adevărului arătând în scris ceasul judecății. Pentru aceasta toți creștinii îți cântă:

Bucură-te, lumina celor întunecați cu păgânătatea;

Bucură-te, calea cea adevărată a celor rătăciți;

Bucură-te, al luminilor Lui Hristos văzător și propovăduitor;
Bucură-te, al patimilor Lui Hristos preales mărturisitor;
Bucură-te, al minunilor Domnului bun lucrător;
Bucură-te, stăpânirea dogmelor lui Dumnezeu;
Bucură-te, al luminii celei gândite luminoasă descoperire;
Bucură-te, gură care vestești pe Hristos Dumnezeu;
Bucură-te, iconomia frumuseții celei întâi închipuite;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 9-lea

Cu arzătoare râvnă, apostole sfinte, ai plecat să împlinești porunca propovăduirii Evangheliei și primind înștiințare de la Dumnezeu sa vestești Evanghelia în cetatea Mirminei din ținutul parților, îndată ai mers acolo pe toți învățându-i sa cânte Lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 9-lea

În post și rugăciune, pe munte multe zile nevoindu-te, apostole al Lui Hristos, Matei, ca un prunc ți s-a arătat Ziditorul a toate și toiag în mâinile tale dând ți-a poruncit sa mergi la parți, în cetatea Mirminei, și în fața bisericii de acolo toiagul să-l sădești pentru a arata minunile Lui. Și tu întru toate ascultător făcându-te, de la toți auzi unele ca acestea:

Bucură-te, rug aprins ce cuvântul Evangheliei arăți;

Bucură-te, că Evanghelia la parți și mezi ai vestit;

Bucură-te, că în cetatea Mirminei de Dumnezeu ai fost trimis;

Bucură-te, că de vedenii preaînalte te-ai învrednicit;

Bucură-te, că pe împărăteasa cetății de demonul cel cumplit o ai izbăvit;

Bucură-te, ca pe duhurile necurate le-ai certat;

Bucură-te, că și pe copii i-ai izbăvit;

Bucură-te, că ascultând porunca, toiagul în cetate l-ai sădit;

Bucură-te, că toiagul îndată a prins rădăcini și copac mare s-a făcut;

Bucură-te, că minuni multe cu puterea lui Hristos ai făcut;

Bucură-te, că împăratul cel idolatru la multe patimi te-a supus;

Bucură-te, că viața pentru Hristos prin foc ți-ai dat;

Bucură-te, că prin minunile de la sfintele tale moaște și împăratul nelegiuirea a părăsit și pe Hristos, adevărat Dumnezeu L-a mărturisit;

Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 10-lea

Cine te-a învățat a grăi așa, Sfinte Apostole Matei? Cine ți-a luminat mintea ca să vezi limpede raza slavei celei neapropiate, care a strălucit lumina Adevărului în inimile noastre, fără numai Iisus Hristos Dumnezeu? Pentru aceasta cântăm Lui: Aliluia!

Icosul al 10-lea

Se spăimântează toată mintea de propovăduirea ta, pe care ai trâmbițat-o în tot pământul, tănuitorule al lui Hristos și văzătorule al celor de sus, cel ce ești cinstit de Domnul între cei doisprezece apostoli; pentru aceasta cântăm ție:

Bucură-te, rugătorule pentru noi către Domnul;

Bucură-te, că prin sfintele tale rugăciuni Domnul ne miluiește pe noi;

Bucură-te, că prin ajutorul tău, tiranul satana se izgonește de la noi;

Bucură-te, că bolile cele sufletești și trupești le îndepărtezi de la noi;

Bucură-te, raza cea luminoasă a Duhului Sfânt;

Bucură-te, mângâierea celor necăjiți;

Bucură-te, sănătatea celor bolnavi;

Bucură-te, împreună călător cu cei ce călătoresc;

Bucură-te, ajutorul celor ce te cheamă când zboară în aer;

Bucură-te, hrănitorul nostru, al celor flămânzi de fapte bune;

Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 11-lea

Cu voință neslăbită, Matei preasfințitul, asemenea Chipului dumnezeiesc făcându-se, lumea cea din întuneric o a tras ca să cânte Lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 11-lea

Cel de lumină purtător și de bucurie dătător, fericite Matei apostole al Lui Hristos, dumnezeiască pomenirea ta rază de tămăduire strălucește nouă celor ce cântăm ție unele ca acestea:

Bucură-te, stea mai luminoasă decât soarele;
Bucură-te, sfeșnic care strălucești cu raze de aur;
Bucură-te, celor întristați, în neazuri ajutător;
Bucură-te, cel ce ești izgonitor înfricoșat al demonilor;
Bucură-te, frumusețea cea prealuminată a Bisericii Ortodoxe;
Bucură-te, podoaba cea preacinstită a apostolilor;
Bucură-te, luminătorul cel mare al mucenicilor;
Bucură-te, veselia cea strălucită a cuvioșilor;
Bucură-te, lauda cea fericită a tuturor sfinților;
Bucură-te, rugătorule, mijlocitorule și folositorule al tuturor ortodocșilor;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 12-lea

Ai strălucit, apostole, luminos ca soarele cu razele Duhului și toată lumea o ai luminat, fericite, cu cunoștința de Dumnezeu și ai alungat negura mulțimii zeilor, Matei preaînțelepte. Pentru aceasta prealuminata ta prăznuire săvârșind, cântăm lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 12-lea

Toate neamurile mulțumim ție, mărite apostole Matei, că prin cuvântul Evangheliei pe care tu cel dintâi l-ai cuprins în scris, de la pământ la cer ne-ai ridicat, și de la slujirea vrăjmașului depărtându-ne, la cunoștința adevăratului Dumnezeu ne-ai adus. Pentru aceasta laudă cu mulțumire îți aducem, cântând unele ca acestea:

Bucură-te, Apostole Matei, nume preascump și dulce nouă dreptcredincioșilor;
Bucură-te, izgonitorul tuturor ereziilor;
Bucură-te, arma cea nebiruită a credincioșilor;
Bucură-te, stâlpul cel tare al Bisericii;
Bucură-te, cel ce ne adăpi cu apa cea vie a Evangheliei;
Bucură-te, luminătorul al lumii;
Bucură-te, cel ce ne izbăvești pe noi din tot felul de nevoi;
Bucură-te, cel ce ne izbăvești pe noi de vicleșugul vrăjmașului;
Bucură-te, că tu pe toți îi înveți să se închine Sfintei Treimi;
Bucură-te, că toate neamurile prin tine vin în Biserica Lui Iisus Hristos;
Bucură-te, cel ce la sfârșitul vieții noastre ne ajuți ca prin pocăință să ne mântuim;
Bucură-te, sfinte Apostole și Evanghelist, Matei!

Condacul al 13-lea

O, preaminunate sfinte și mărite apostol Matei, cu lacrimi alergăm la sprijinul tău, ca prin rugăciunile tale cele de Dumnezeu primite, să ne izbăvești pe noi de chinurile cele veșnice, prealăudate, și luminii raiului să ne învrednicești ca împreună cu tine neîncetat să cântăm Lui Dumnezeu: Aliluia!

Acest condac se zice de trei ori.

După aceea se zice iarăși Icosul Întâi: **Având sufletele întinate de gânduri și de cuvinte...** și Condacul Întâi: **Pe ucenicul Domnului și luminătorul a toată....** și se face otpustul.